

dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák., nikoli tedy skutkovou podstatu služebního přečinu podle téhož ustanovení zákona, protože prý tu šlo nanejvýš o lehkomyšlné jednání obviněného. Kárný zákon pro soudce ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák. nestanoví přesně hranici mezi nepřístojností a služebním přečinem. Podle § 2 tohoto zákona je porušení povinností, uložených soudcům úřadem nebo služební přísahou trestati buď pořádkovými nebo kárnými tresty podle toho, zda se porušení povinností jeví pouhou nepřístojností či vzhledem ke způsobu, stupni, opakování neb okolnostem přitěžujícím služebním přečinem. Při uvažování, zda v tom kterém případě jde o nepřístojnost či o služební přečin, jest přihlížeti k ustanovením §§ 3 a 6 cit. zákona o trestech. Kdežto § 3 tohoto zákona stanoví na nepřístojnost tresty napomenutí a důtky, jest podle § 6 téhož zákona trestem na služební přečin přeložení ve stejné hodnosti na jiné služební místo bez nároku na náhradu útrat přesídlení, nebo přesazení na dočasný odpočinek, nebo propuštění ze služby. Z citovaných ustanovení §§ 2 a 6 kárného zákona pro soudce vyplývá, že jest uznati na služební přečin, jest-li provinění soudce podle způsobu, stupně nebo opakování a přitěžujících okolností takové, že nepřipouští, by vinník byl ponechán na dosavadním služebním místě nebo ve službě vůbec. (Rozh. č. 23 dis. sb. n. s.) Jsou-li tu tyto předpoklady, jest porušení služebních povinností soudcem kvalifikovati za služební přečin i tenkrát, jednal-li vinník lehkomyšlně. Posuzují-li se však činy, jichž se obviněný podle skutkových zjištění kárného nálezu dopustil, s těchto hledisek, nelze kárnému nálezu důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci, shledal-li ve zjištěných skutcích obviněného služební přečin podle § 2 cit. kárn. zákona; neboť zjištěné jednání obviněného uzavírá v sobě hrubé a opakované porušení služebních povinností obviněnému § 47 soudní instrukce ze dne 3. května 1853, čís. 81 ř. zák. uložených. Za tohoto stavu věci nebylo lze odvolání směřujícímu proti výroku kárného nálezu o vině vyhověti.

Čís. 98 dis.

Pokud jde o pouhou nepřístojnost, nikoliv o služební přečin, pustil-li se soudce do obchodních styků v úřední místnosti a v čase soudního řízení, na kterém byla účastněna osoba, se kterou soudce navazoval obchodní styky.

Obhájce je podle § 152 čís. 2 tr. ř. zproštěn povinnosti vydati svědectví jen pro trestní (kárné) řízení, které se vede proti osobě, kterou nebo v jejímž zájmu byl požádán o právní poučení neb o zastupování; ustanovení § 152 čís. 2 tr. ř. nemá místa v trestním (kárném) řízení, ve kterém jde o stíhání osoby jiné.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1929, Ds I 16/29.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech soudcovských úředníků po neveřejném líčení odvolání obviněného z kárného

nálezu kárného senátu vrchního soudu v Praze ze dne 28. května 1929, jímž byl obviněný uznán vinným služebním přečinem podle § 2 zákona ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák., spáchaným tím, že se pustil do obchodních styků s Bruno B-em, zproštěn však z obvinění pro porušení služební povinnosti tím, že vyjednával s MUDr. Bohuslavem P-em o poskytnutí vyšší peněžité částky, vyhověl v ten způsob, že zrušil výrok napadeného kárného nálezu, jímž bylo vysloveno, že porušení služebních povinností, jímž byl odvolatel uznán vinným, zakládá služební přečin podle § 2 zákona ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák. a jímž uložen mu za to podle § 6 písm. a) cit. zák. kárný trest přeložení ve stejné hodnosti na jiné služební místo bez nároku na náhradu útrat přesídlení, a vyslovil, že toto porušení služebních povinností zakládá nepřistojnost podle § 2 cit. zák. a uložil za to obviněnému podle § 3 b) cit. zák. pořádkový trest důtky. Odvolání vrchního státního zastupitelství z výroku o vině zamítl, odvolání z výroku o trestu odkázal na rozhodnutí o odvolání obviněného, mimo jiné z těchto

důvodů:

Odvolání obviněného napadá kárný nález první stolice jen po stránce skutkové a namítá, že v závadném rozhovoru odvolatele se svědkem B-em nešlo o vyjednávání obchodní, přesněji o navázání styků obchodních, nýbrž jen o výměnu nezávadných projevů společenských a že provedené důkazy, nanejvýš B-ův neposkytují oporu pro závěr, že odvolatel měl patrně úmysl, dosíci zisk (získati výhodu) od B-a na základě svého úředního postavení. Aby zjednálo těmto svým předpokladům průchod proti opačným zjištěním kárného nálezu, dokazuje odvolání předem bezdůvodnost původního podezření, spočívající v podstatě na udánlivém mimosoudním sdělení B-a svědku Dr. K-ovi, že B. dodal odvolateli radiový přístroj. Tuto část odvolání lze ponechati stranou. Neboť z toho, že se podezření to neprokázalo důvodným a že nebylo ani zjištěno, že odvolatel přímo žádal B-a o — rozuměj bezplatné — dodání přístroje, ba ani z toho, že nepoužil nabídky B-a k dodání přístroje, přesněji že po závadném rozhovoru buď odvolatel sám anebo jeho snoubenka řekli B-ovi, že odvolatel aparát ten (aparát ty) již nepotřebuje, neplyne — jak odvolání usuzuje —, že odvolatel neměl při závadném rozhovoru úmysl, získati od B-a výhodu při dodání přístroje, o jehož dodání začal s ním jednati, an odvolatel sám doznal, že o rozhovoru s B-em, přesněji o nabídce jeho, by přišla snoubenka odvolatelova do jeho obchodu, kdež by jí nějakou krystalovou stanicí vyhledal, učinil ještě též den sdělení své snoubence, z čeho je zřejmo, že odvolatel měl v době onoho rozhovoru na zřeteli skutečně odebrání přístroje od B-a při nejmenším pro svou snoubenku, třebaže pak s toho sešlo, protože si snoubenka přístroj již koupila, aniž odvolatel dosud o tom věděl, a any místo a doba závadného rozhovoru poukazují zřejmě k tehdejšímu, třebaž pak neuskutečněnému úmyslu odvolatele, dosíci při koupi radiového přístroje od B-a výhod, kterých by se mu jinak nedostalo. Odvolání jest ovšem přisvědčiti a sám kárný

nález to uznává, že takové obchodní vyjednávání soudce bylo by nezávadné, kdyby se stalo jinde a jindy, t. j. mimo úřední místnosti soudce a mimo dobu soudního řízení, na kterém jest jako stranaúčastněna osoba, s kterou soudce navazuje obchodní styky, třeba s úmyslem, by docílil podmínek co nejvýhodnějších. O takové s úředními funkcemi soudce nesouvislé jednání však nešlo. Rozhovor o dodávce radioaparátu a o ceně jeho stal se v době, kdy odvolatel byl vyšetřujícím soudcem v trestní věci, ve které byl B., s nímž jednal odvolatel o dodávce přístroje a o jeho ceně, slyšen, a to v úřední budově bezprostředně před výsledkem nebo po výsledku, k němuž byl B. obeslán. Právě toto místo a tato doba rozhovoru přímo vnucují závěr, že odvolatele přiměla k rozhovoru tomu snaha, dosíci od B-a nějaké výhody pod vlivem jeho postavení v trestní věci vedené odvolatelem; neboť sotva lze si představit jině pohnutky, ze kterých by byl odvolatel začal rozhovor při tak nevhodné příležitosti a na tak nevhodném místě a nevyčkal doby vhodnější k návštěvě obchodních místností B-ových k případnému jednání o dodávce zboží, s kterým B. obchoduje. Nezáleží na tom, zda mohl odvolati B-ovi skutečně poskytnouti výhody jako úplatu za výhody očekávané od B-a; rozhodným jest, že se — třeba neprávem — osoby na věci účasteně cítí závislými na blahovůli soudce projednávajícího dotyčnou věc a následkem toho jsou požadavkům takového soudce přístupnější v době, kdy věc ta není skončena. Proto jest setrvati přes námitky odvolání obviněného na závěru v důvodech kárného nálezu vysloveném, že se obviněný pustil do obchodního jednání s B-em patrně za účelem, by pod dojmem jejich vzájemného postavení při-úředním jednání, po němž, správněji při němž bezprostředně došlo k onomu obchodnímu jednání, dostalo se mu jistých výhod při nákupu radiových přístrojů, a tím více na závěru poněkud slabším, projeveném ve výrokové části nálezu, že obviněný uvalil, pustiv se do obchodních styků s B-em z příčiny svého úředního jednání v trestní věci, v níž byl B. soukromým účastníkem, na sebe — rozuměj hlavně v očích B-a, který projevům stěžovatelovým skutečně tak porozuměl — podezření, jakoby zneužíval svého úředního postavení k dosažení majetkových výhod při nákupu radiových přístrojů. Z úvah těch jeví se odvolání obviněného po stránce skutkové neodůvodněným.

Odvolání vrchního státního zastupitelství jest neodůvodněným, pokud napadá výroky kárného nálezu o vině. Ve směru tomto odvolání vytýká mimo jiné, že kárný soud sprostil Dr. Karla K-e povinnosti svědecké z důvodu § 152, čís. 2 tr. ř. neprávem, protože Dr. K. nebyl obhájcem obviněného. Vytýkaný postup kárného soudu nevyhovuje ovšem správnému výkladu zákona. Jako část zákonných předpisů zabezpečujících účelnou obhajobu, jež vyžaduje obzvláště i úplnost informace obhájce obviněným, zaručuje ustanovení § 152, čís. 2 tr. ř. důvěrnost informace, které se dostalo obhájci obviněným, po případě i jinými osobami, vyhledávšími obhájce v zájmu obviněného, a směřuje k tomu, by, kdož se dostaví k obhájci se žádostí o právní radu neb o zastupování z příčiny trestního řízení mu hrozícího nebo již proti němu zahájeného,

po případě proti osobě, v jejímž zájmu obhájce vyhledává, mohl obhájce zpravit o skutkovém ději úplně, tedy i ohledně složek mu nepříznivých bez obavy, že se úřad (soud), který trestní řízení vede nebo povede, dozví o jeho projevech a o skutečnostech jimi dotčených, vyslechna obhájce jako svědka. Obhájce je tudíž § 152, čís. 2 tr. ř. povinnosti k vydání svědectví zproštěn jen pro trestní řízení, které se vede proti osobě, kterou nebo v jejímž zájmu byl požádán o právní poučení neb o zastupování, a ustanovení § 152, čís. 2 tr. ř. nemá místa v trestním řízení, tudíž ani v řízení kárném, ve kterém jde o stíhání osoby jiné. Jelikož šlo při svědeckém výslechu Dr. Karla K-e o sdělení, jež mu učinil nynější svědek Bruno B. ve vlastním zájmu, byl Dr. K. přes ustanovení § 152 čís. 2 tr. ř. povinen, vydati svědectví v této kárné věci, v níž byla obviněným osoba od B-a různá, a kárný soud zprostil ho z povinnosti svědecké neprávem. Avšak toto porušení zákona a způsobená tím neúplnost řízení byly by na újmu obžaloby (kárného stíhání) obviněného a mohly by býti důvodně vytýkány jen, kdyby byla svědecká výpověď Dr. K-e umožnila usvědčiti obviněného z vážnějšího porušení úředních povinností, než jaké vzal kárný soud i bez svědectví Dr. K-e za prokázané. Té povahy svědectví Dr. K-e by nebylo.

Z dosud uvedeného vyplývá, že kárný nález po stránce skutkové jest bezvadný. Jest se tedy obíratí dále tím, zda zjištěný skutek došel spravedlivé odplaty v uloženém trestu. Obviněný byl sice již nálezem presidia zemského trestního soudu v Praze ze dne 29. června 1928 potrestán pořádkovým trestem napomenutí, protože nedbalostí zavinil, že byl vyšetřovanec D. v trestní věci propuštěn z vazby mnohem později, než se mohlo a mělo státi při řádném konání úředních povinností obviněným. Než tento předchozí trest nemá valného významu, protože provinění obviněného, jehož se ostatně dopustil teprve po skutku nyní souzeném, jest podstatně jiného rázu než skutek, o jehož potrestání nyní jde; tak zřejmě hodnotil předchozí trest i kárný soud, jenž označuje v úvahách kárného nálezu o trestu souzený skutek jako prvé vážnější pochybení obviněného a trest jím uložený jako prvý trest kárný, tedy zřejmě předchozí pořádkový trest neponechal mimo kruh svých úvah. Nelze přisvědčiti ani tvrzení odvolání vrchního státního zástupce, že jde v souzeném skutku o těžké ohrožení veřejných zájmů, jímž se otrásla důvěra v řádné a nestranné konání spravedlnosti. Souzený skutek jest jediným prokázaným proviněním obviněného a nedostal se, pokud zjištěno, k vědomosti širšího kruhu obecnstva; ve spisech není opory pro předpoklad, že i jen svědek B. pojal podezření, že obviněný činí řádný výkon svého úřadu závislým na tom, že mu budou poskytnuty výhody, jichž se na B-ovi domáhal, a obviněný tento úmysl, pokud zjištěno, ani neuskutečnil, nýbrž sám — buď vlastní osobou nebo prostřednictvím své snoubenky — zařídil, by zahájené jím obchodní styky s B-em nedospěly až ke skutečnému dodání zboží B-em. Uváží-li se dále, jak správně kárný nález učinil, — že obviněnému nic nepřitěžuje, že mu polehčuje dosavadní kárná zachovalost a doznání pochybení, nelze přisvědčiti kárnému nálezu, že přiměřeným trestem jest trest přeložení podle § 6 písm. a) zák. čís.

46/68 ř. zák. Jest důvodná naděje, že i pořádkový trest důtky nezůstane bez vlivu na další chování obviněného, a že obviněný, proti jehož chování v úřadě a mimo úřad není jinak stížností, bude nadále konati svůj úřad naprosto bezvadně. Byl proto obviněnému uložen tento trest, ano se jeho porušení služebních povinností jeví býti jen nepřístojností podle § 3 cit. zák.

Čís. 99 dis.

Poškození cti a vážnosti stavu, nabízel-li se advokát cizím osobám za právního zástupce, doporučuje se jako zvláště informovaný ve věcech pozemkové reformy.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1929, Ds I 20/29).

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie nevyhověl v neveřejném zasedání — slyšev generálního prokurátora — odvolání obviněného do nálezu kárné rady advokátní komory v Praze ze dne 24. června 1929, jímž byl odvolatel uznán vinným kárným přečinem poškození cti a vážnosti stavu.

Důvody:

Napadený nález správně doličuje a jest mu přisvědčiti, že se způsob, jakým se obviněný ucházel o získání klientů i ve formě dodatečně upravené — (v dopisech ze dne 20. července 1928) nesrovnává s vážností a cti stavu advokátního, neboť jest nepřipustným nabízením se cizím osobám, ohrožujícím důstojnost stavu advokátního i důvěru veřejnosti k němu. Obviněný mohl důvodně předpokládati, že strany, jimž služby nabízel, mají svého právního zástupce a čest a vážnost stavovská — již dbáti za všech okolností jest mu uloženo § 10 adv. řádu — nedovolovala, by doporučoval se jako zvláště informovaný ve věcech pozemkové reformy a způsobilý provést rychle knihovní pořádek zbytkových statků, ano toto doporučování mohlo otřásti nebo seslabiti i důvěru stran ke zvolenému jimi právnímu zástupci. Ve zjištěné činnosti obviněného spatřuje i odvolací kárný soud skutkovou podstatu kárného přečinu poškození vážnosti a cti advokátního stavu a proto jeho odvolání do výroku o vině nevyhověl.

Čís. 100 dis.

Porušení povinností povolání, prohřešil-li se advokát na povinnosti zmocněnce podle § 1010 obč. zák. tím, že přijav příkaz a generální plnou moc k podání žaloby a k vedení sporu, odevzdal přímé vedení tohoto sporu bez předchozího vyrozumění a svolení svého zmocnitele jinému advokátu; s hlediska kárného přečinu nezáleží na tom, že zmocnitel tento postup dodatečně schválil.